

Olvasók, hallgatók, nézők kérdezik:

A sajtó kollektív butító?

Egy kis történelmi visszpillantással kell kezdeni e cikket:

Köztudott, hogy a „népek börtönének” titulált cári rendszer megdöntésében a kizsákmányolt tömegek mellett döntő jelentősége volt az írott sajtónak, amelynek fontosságát **Lenin** még a XX. század elején így summázta: **A lap nemcsak kollektív propagandista és kollektív agitátor, hanem kollektív szervező is.**

E feladatát a sajtó a **szocializmus** éveiben széles körűen igyekezett megvalósítani, természetesen a közösségi értékrend elvárásainak, igényeinek megfelelően, amelynek vezérfonalát a társadalom vezető erejeként működő egyetlen párt határozta meg. A tömegtájékoztatásnak hazánkban is nagy jelentőséget tulajdonított a lakosság a rendszerváltozást megelőző évtizedekben, hiszen az újságokban, rádió- és tévéműsorokban pozitív, vagy negatív kicsengésben tárgyalt ügyek általában kedvező hatással voltak az életükre.

1960-tól magam is tapasztaltam, hogy alkalmi tudósítói, később pedig főhivatású megyei **újságíróként** minden szinten szóba álltak velem az illetékesek, akik nemcsak odafigyeltek a bírálataimra, de a hibákat minél gyorsabban kezdték megszüntetni. Itt hivatkoznom kell **Vadász Ferenc** egykori kollégámra, a párt központi orgánumának, a NÉPSZABADSÁG-nak tömegkapcsolatokkal foglalkozó levelezési rovatvezetőjére, akinek a hétvégeken többkevesebb gyakorisággal megjelent „**Ajánlott levél**” című glosszája, amelyben általában elképesztő eseteket hozott nyilvánosságra. Tőle tudtam meg, e bíráló sorai majdnem annyit értek, mintha az MSZMP első számú vezetője **Kádár János** az asztalra csapott volna, merthogy utána azonnal elindultak a vizsgálatok és megtörténtek az intézkedések.

Nos, a rendszerváltozást követően gyökeresen megváltozott a hazai sajtó működésének rendje, meg a funkciója, hiszen a közéleti palettán színre lépett, illetve a parlamentbe jutott pártok már a maguk álláspontjának kiemelt közléseit követelték a nyomtatott és elektronikus médiumoktól. Azután megszülettek a jogi előírások a sajtószabadságról, majd a rádió-tévé szolgáltatások kötelező normáiról, s kialakult az a hatalmi struktúra és pénzes réteg, amelyek lényegében megkaparintottak minden szerkesztőséget, tulajdonosi, irányítási státusuk alapján. Hogy mindez hová vezetett, azt többi között ekképpen interpretálta **Körösztös György** kolléga a Hihetetlen! magazin 2015. júliusi számában megtalálható „Globális ketrec” című írásában:

...a különböző sajtótermékek mindegyike szorosán kapcsolódik egyik vagy másik politikai-gazdasági érdekcsoporthoz, és attól függően, hogy melyik szekértáborhoz tartozik, fogja a világ eseményeit kommentálni, és próbálja meg olvasói véleményét manipulálni. Mindegyik ilyen lap, tévé, vagy rádiócsatorna, internetes portál így működik. Ha kormányoldali vagy, akkor sikerpropagandát folytatsz, és ott szapulod az ellenzéknek, ahol csak lehet..., ha az ellentétes oldalon állsz, úgy az a feladatod, hogy a kormány, a hatalom és a hozzá kapcsolódó gazdasági körök minden egyes lépését, húzását kritizáld, még azon az áron is, ha a tényeket teljesen ki kell forgatni eredeti jelentésükből. A lényeg az, hogy a nagy sajtószabadság közepette mindkét oldalon csakis olyan írások, híradások jelenthetnek meg, amik megfelelnek az adott térfélen játszó hatalmasok kívánalmainak, érdekeinek.

Ugye milyen demokratikus? A rendszer torzultságát kiválóan jellemzi, hogy manapság már egyáltalán nem találni kiegyensúlyozott, valóban független sajtóterméket... Ennek jelentését, üzenetét könnyen megfejthetjük: Az igazságot senki sem szereti, annak nincs piacképes szerepe. Nem az igazságra van szükség, hanem arra, hogy a média által folyamatosan manipulálhassuk az embereket és hűséges pártzombikat faragjunk belőlük, akiknek egyetlen dolguk van, mégpedig az, hogy néhány évenként ide vagy oda szavazzanak. Ezek után ki állíthatja azt nagy magabiztossággal, hogy létezik a szabad és független sajtó?

E kiváló szakmai analízishez még hozzá kell tenni egy s mást:

Léteznek olyan elemző szervezetek, sőt, sajtóbéli csoportok is, akik a tömegtájékoztatás mostani problémáinak okait kizárólag a jogszabályi hiányosságokra, vagy a hatalom arroganciájára szűkítik le. Egy-egy utcai tüntetés során pedig erőteljesen követelik — a megjelentek tábláinak feliratozásai révén is — a sajtószabadságot. Hát az vitathatatlan, hogy nem ideálisak a vonatkozó törvényeink, ám kizárólag erre mutogatni, megint csak félrevezetés, manipuláció. Amit éppen a legutóbbi országgyűlési választások kampánymódszere, -gyakorlata bizonyított. Mert mit is olvastunk hallottunk, láttunk az elmúlt hónapokban?

Az írott oldalakon többnyire azon politikusok, vagy pártok interjúi, programjai, vitái jelentek meg, akik, amelyek gőzerővel törtek a hatalom felé. Volt azonban egy közös vonásuk: mindannyian a tőkés világ oldaláról tolmácsolták a közlendőiket, s az ebbéli jövő perspektíváiról szónokoltak. Még véletlenül sem kaptak nyilvánosságot azok, akik a jelenlegi kizsákmányoló rendünk alapvető hibáira próbáltak rámutatni, s ama nagyon természetes álláspontot hangsúlyozni, hogy az egyéni érdekeket soha sem szabad a közösségi célok fölé helyezni! Óhatatlan kérdés: vajon az ilyen vélemények miért nem kerültek az emberek elé? Hogy ennek a sajtószabadsági korlát az oka? Aligha!

A szerkesztőségi döntések határozták meg, hogy kiről írnak, kit kérnek mikrofon, vagy kamera elé! Az ottani újságírók soraiban pedig szép számban vannak, akik ideológiailag elkötelezettek a kapitalista irányultságba, hiszen abból a szférából szerzik meg a jövedelmeiket. És ezek a kollégák adott esetben eszelős következetességgel ki is fejezték, amit gondolnak. Pár példa erre, két tévéprogramból, ahol a szocialista-párbeszéd politikai közösség miniszterelnök-jelöltje volt a vendég:

Az **HIR TV** egyenességet hirdető műsorában többi között megemlítette az interjúalany, hogy egy széles szövetség érdekében a radikális Balpárttal is megállapodott, mire okoskodóan felszisszent a műsorvezető hölgy: **de hát azok a kommunisták!...**

Az **ATV** szintén a magát egyenes címmel hirdető műsorában ez a vendég óva íntett, ne valósítsa meg a kormány az abbéli tervzetét, hogy a pár ezer fős települések élére, a helyi választások helyett kineveznek majd államigazgatási irányítókat. Ekkor, mintegy elrettentő példaként hivatkozott, a szintén okoskodó műsorvezető úr az **egykori tanácselnökök rendszerére, akiket szintén a települések élére tettek.** /Itt a baj az, senki sem világosította fel utólag sem a nézőket, hogy a szocialista közigazgatás időszakában a tanács említett vezetői választások révén kerültek a pozíciójukba!/

Az imént közöltek bizony vitathatatlanul **újságírói** hibák, amelyekből tükröződik: **a szóban forgó időszakban a sajtó korántsem csupán tükrözte, tolmácsolta a politikát, hanem alakította, csinálta is!** Ezt igazolja, hogy például a két említett kereskedelmi adó, amely fölöttébb nagy hangsúlyt fektetett a politikai tárgyú beszélgetésekre, tudomásom szerint **egyszer sem hívta meg stúdiójába a parlamenten kívüli legnagyobb baloldali szervezet, a Munkáspárt elnökét.** A pluralista tájékoztatás alapszabályainak ilyenén megsértése következtében a nézők jó része nem

is tájékozódhatott az említett marxista párt indulásáról, programjáról, de a többi pártéról sem, amelyeket válogatás nélkül minősítettek kamu-csoportosulásnak.

Gond volt még, hogy az országos sugárzású kereskedelmi tévécsatornák, így a már említettek is, eléggé öncélúan kiválasztott politikusi és szakértői grémiummal beszélgettek, közöttük jó néhányan szinte naponta álltak a kamerák előtt, következésképp szűkös, meg részrehajló, meg agyonismételt információt nyújtottak a nézőknek, akik ráadásként kapták, hogy egyes képviselőjelöltek afféle bulvár-szituációkba tolva is megjelentek a képernyőn. Sokak ez utóbbiakból szűrték le, hogy komolytalanná, szinte celebbé lettek silányítva ezek a szereplők.

Az illetén tömegtájékoztatási tevékenységet mérlegelve, pedig azon medítálnak az emberek: lehetséges, hogy az idén tavaszi országgyűlési választásokra készülve **nem kollektív propagandát, úgymond sokszínű agitálást, hanem lényegében egyoldalúságot, összességében pedig butítást kaptak a sajtótól?** Mert mi másra tudnak következtetni abból, hogy az urnák elé járulva, valójában olyan két-harmados hatalmat hoztak létre, amelynek nincs kellő fékje és ellensúlya...

Kecskemét, 2018. május 16.

Velkei Árpád

INFORMÁLJA, KÉRDEZZE, OLVASSA
a rendszerváltozás veszteseinek készülő
VILÁGHÁLÓS NÉPÚJSÁGUNKAT,
a
FÜGGETLEN MAGYARORSZÁGOT!

Internetes cím: www.fuggetlenmagyarország.hu

E-mail cím: fuggetlenmagyarország@fuggetlenmagyarország.hu

Levélcím: 6000 Kecskemét, Tinódi u. 6. B/IV/26.